

Mál nr. 50/2021**M og
V vegna málskostnaðartryggingar fjölskylduþryggingar.****Gildissvið váttryggingarskilmála vegna eðlis réttarlegs ágreinings á árinu 2020.****Gögn.**

Málskot dags. 3. febrúar 2021, ásamt fylgigögnum.

Bréf V til nefndarinnar, dags. 18. febrúar 2021, ásamt úrskurðum nefndarinnar í málum 51/2017, 45 og 56/2018.

Tölvupóstur lögmanns M til nefndarinnar dags 19. febrúar 2021.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi stefnt tilteknu fjölmiðlafyrirtæki og ritstjóra fjölmiðilsins fyrir héraðsdóm og krafist þess að tiltekin ummæli sem birtust í þeim fjölmiðli á árinu 2020 verði dæmd dauð og ómerk. Í málskoti segir að í grein í þeim fjölmiðli hafi verið gerður að umfjöllunarefni „...kostnaður af störfum kvartanda sem óháðs kunnáttumanns..“, tengsl M við forstjóra þeirrar opinberu stofnunar sem skipaði M til þeirra starfa og látið veðri vaka að M hafi haft fjármuni af tilteknu fyriræki með ólögumætum hætti og „...þannig gefið í skyn að kvartandi hafi gerst sekur um alvarleg hegningarlögreglu.“ Einnig telur M að umfjöllun um hann í þeim fjölmiðli hafi verið jafnað við þjóðþekkt mál sem hafi verið í fjölmiðlum haustið 2019 sem varðar Samherja hf. og ætlaðar mútugreiðslur til embættismanna í Namibíu.

M telur að þau ummæli sem hann hefur fyrir dómi krafist að verði gerð dauð og ómerk séu þess eðlis að vera ærumeiðandi fyrir hann og birtingin feli í sér ólögmeta meingerð gegn honum sem persónu. M telur að málareksturinn varði ekki dagleg störf hans sem lögmaður. M bendir á að undanþáguákvæði í váttryggingarskilmálum V í gr. 3.2. í 10. kafla, að váttryggingin taki ekki til ágreinings, máls eða málsbeiðna sem eru í tengslum við atvinnu eða embættisrekstur váttryggðs, eigi ekki við. M vísar til 36. gr. b í lögum um samningsgerð, umboð og ógilda löggerninga nr. 7/1936 og telur að ákvæði váttryggingarskilmála sem V semur einhliða verði að túlka þröngt. M vísar til þess að engin undanþáguákvæði eigi við um mál sem varða meiðyrði eða æruvernd og V geti ekki túlkað réttarlegan ágreining M þannig að efni ásakana sem beint er að M skipti máli. Einnig bendir M á að það megi leiða líkum að því að flest dómsmála sem verði til vegna ærumeiðandi ummæla taki með einum eða öðrum hætti til starfa þess sem þau beinast að. M bendir einnig á að réttarlegur ágreiningur sé ekki milli hans og viðskiptavina hans heldur beinist að þriðja aðila sem hafi haft uppi ærumeiðandi ummæli sem M eigi rétt skv. stjórnarskrá að leita réttar síns vegna.

V hefur hafnað bótaskyldu og telur undanþáguákvæði gr. 3.2 í 10. kafla váttryggingarskilmála fjölskylduþryggingar M eiga við. Það er að váttryggingin taki ekki til mála eða ágreinings sem er í tengslum við atvinnu eða embættisrekstur váttryggðs. V bendir á að orðalag undanþáguákvæðisins sé opið í þeim skilningi að ágreiningur sem undanskilin sé þurfi að hafa verið „...í tengslum..“ við atvinnu eða embættisrekstur váttryggðs. V bendir á að þau ummæli sem M vilji fá dæmd dauð og ómerk verði með beinum hætti störf hans sem óháðs kunnáttumanns í tengslum við tiltekna sátt sem fyriræki gerði við opinbera eftirlitsstofnun. Ummælin séu um störf M og þau störf því forsenda þess að ummælin voru látin falla. V vísar til annarra úrlausna nefndarinnar, t.d. í máli nr. 51/2017, 45/2018 og 56/2018. V bendir á að ærumeiðingarmál geti verið margs konar en þegar þau verði ummæli um störf einstaklinga þá eigi fyrirnefnt undanþáguákvæði við.

Álit.

Af gögnum málsins verður ekki annað ráðið en að sá réttarlegi ágreiningur, sem M telur falla undir gildissvið réttaraðstoðartryggingar (málskostnaðartryggingar) í 10. kafla váttryggingarskilmála V, sé sá að hann krefst þess að tiltekin ummæli verði dæmd dauð og ómerk. Hlutverk réttaraðstoðartryggingar V er að greiða málskostnað vegna ágreinings í einkamálum og skv. gr. 2.1 í váttryggingarskilmálum nær váttryggingin til ágreinings sem snertir váttryggðan sem einstakling og kemur til úrlausnar héraðsdóms eða Hæstaréttar hér á landi og leiddur er til lykta með ákveðnum hætti. Í gr. 3.2 kemur síðan fram að váttryggingin taki ekki til ágreinings sem er í tengslum við atvinnu eða embættisreksturs váttryggðs.

Þegar litið er til efnis þeirra ummæla sem varða réttarlegan ágreining í máli M gegn tilteknum fjölmiðli og ritstjóra hans verður ekki annað séð en að þau ummæli verði störf hans sem sérstaklega skipaður

kunnáttumaður. Slíkur kunnáttumaður er skv. lögum skipaður til að hafa eftirlit með því að skilyrði tiltekinnar sáttar fyrirtækis við eftirlitsaðila séu uppfyllt. M var skipaður til þeirra starfa og ummæli þau sem hann hefur krafist að verði dæmd dauð og ómerk varða annars vegar það hvernig hann var skipaður og hvaða þóknun var greidd vegna þeirra starfa.

Þegar litið er til undanþáguákvæðis í gr. 3.2 í 10. kafla vátryggingarskilmála V verður ekki séð að þar sé um að ræða óskýrt orðalag eða að önnur ákvæði þeirra stöðluðu samningsskilmála séu þannig óskýrir að þeim beri að víkja til hliðar á grundvelli 36. gr. b í lögum um samningsgerð, umboð og ógilda löggæringa nr. 7/1936. Sá réttarlegi ágreiningur sem M stendur í telst ótvírætt vera í tengslum við störf hans þar sem ummæli þau sem hann hefur krafist að verði dæmd dauð og ómerk varða með beinum hætti störf hans. Það þýðir að undanþáguákvæði fyrrnefndrar gr. 3.2 telst eiga við og bótaskylda því ekki fyrir hendi úr fjölskyldutryggingu M hjá V.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr málskostnaðartryggingu fjölskyldutryggingar sinnar hjá V.

Reykjavík, 16. mars 2021.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.